

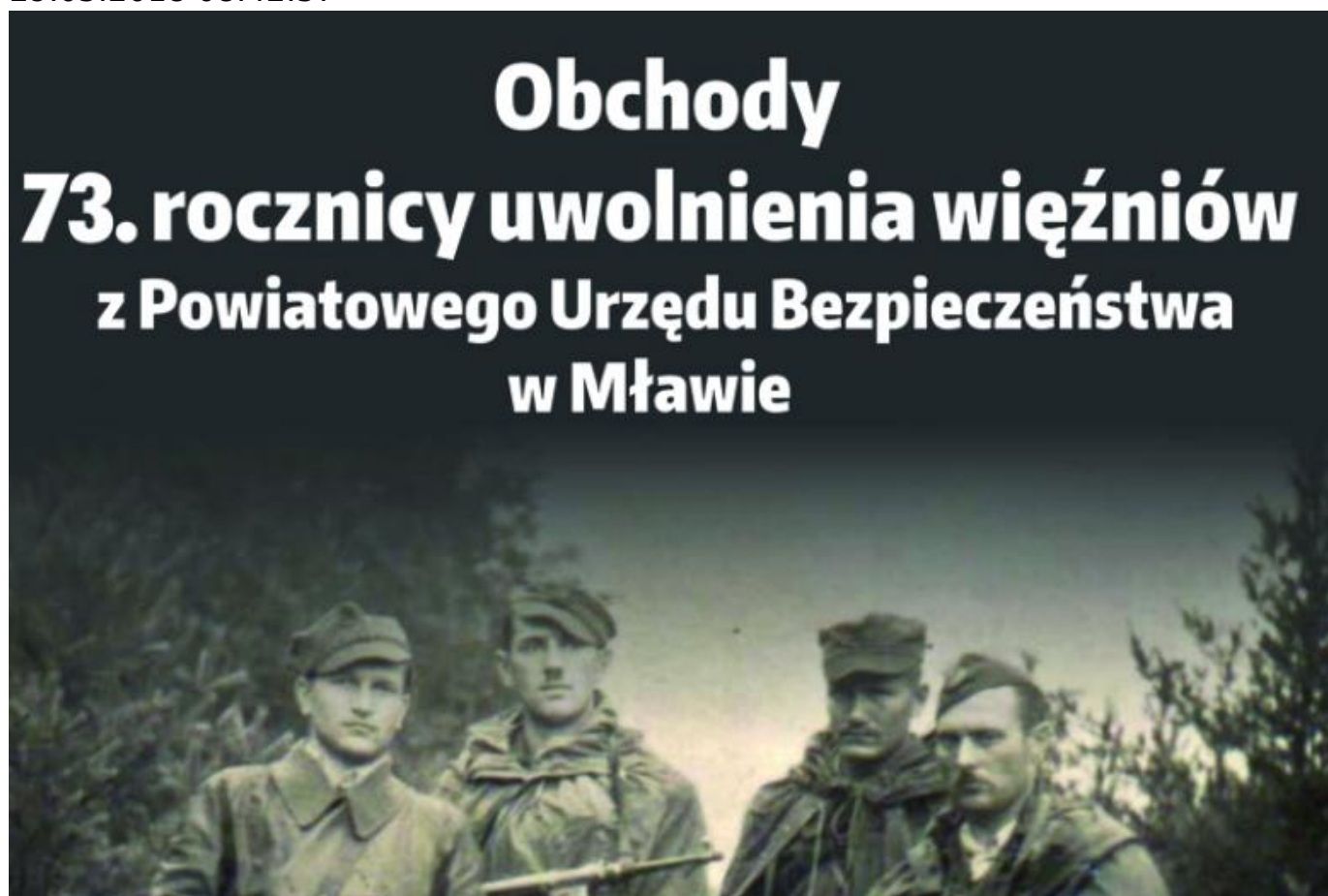
Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: Agnieszka Puzio-Dębska

W sobotę, 2 czerwca, inscenizacja uwolnienia więźniów z Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa w Mławie

Publikowane od
29.05.2018 08:42:57

Po raz piąty Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 79 pułku piechoty Strzelców Słonimskich im. Hetmana Lwa Sapiehy organizuje obchody rozbicia siedziby Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Mławie. Elementem kulminacyjnym będzie inscenizacja nawiązująca do tamtych wydarzeń.

Rozbicie w Mławie to jedna ze słynnych akcji żołnierzy podziemia niepodległościowego. W nocy z 2 na 3 czerwca 1945 r. grupa byłych żołnierzy AK zaatakowała Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Mławie uwalniając około 40 więźniów – głównie żołnierzy AK, NSZ i Batalionów Chłopskich.

Powodem ataku były aresztowania partyzantów i przewiezienie ich do Mławy na początku maja 1945 r., a także mordy dokonywane przez ubeków. Szczególnym okrucieństwem wykazali się kiedy szukając Adama Czaplickiego Torpedy – byłego żołnierza AK we wsi Ślubowo, w domu w którym ukrywał się, zabito ojca i 3 letniego synka, zmuszając później matkę w ciąży do zakopania zwłok. Zbrodnie te wstrząsnęły opinią publiczną. Na miejscu zbrodni spotkali się byli żołnierze AK Stanisław Rożek, Ryszard Żbikowski i Zacheusz Nowowiejski. Postanowili porzucić bierność i wkroczyć do akcji. Przedsięwzięciem odbicia żołnierzy kierowali m. in. Zacheusz Nowowiejski ps. Jeź, Mieczysław Szczepkowski ps. Beton i Jan Radzikowski ps. Sowa.

W piwnicach więzienia w Mławie przetrzymywano m. in. Jana Barańskiego – kierownika Oddziału Informacji, a potem łączności Obwodu Mławskiego AK, Jana Nowakowskiego – szefa Kedywu, Aleksandra Hausmana i innych żołnierzy AK.

3 czerwca komuniści, w tym wielu ubeków i milicjantów, bawili się w klubie „Lutnia”, w którym obecnie znajduje się muzeum i biblioteka. Osłabiło to znacząco siły chroniące więzienie w Mławie. Żołnierze ukryli się w parku miejskim. Beton skierował grupę uderzeniową do Urzędu pozorując prowadzenie aresztowanych. Po podaniu hasła (o którym udało się wcześniej dowiedzieć), wpuszczono ich na teren gmachu. Opanowując areszt żołnierze zabili jednego z funkcjonariuszy. Atakującą grupę wspierał ogień osłonowy z parku. Uwolniono około 40 przetrzymywanych. W pościg ruszyli funkcjonariusze UB, MO, a nawet żołnierze sowieccy z miejscowego garnizonu. Nie zdołano jednak ująć uciekinierów. W akcji tej brał udział jeden z najsłynniejszych i najdłużej działających na północnym Mazowszu Żołnierzy Niezłomnych Ppor. Wacław Grabowski „Puszczyk”, który został zamordowany przez

komunistów w obławie urządzonej na jego i jego oddział w miejscowości Niedziałki 5 VII 1953. Do dnia dzisiejszego nie wiadomo gdzie znalazł pośmiertne miejsce spoczynku, wszystkie ślady wskazują na podwórko mławskiej katowni. Inscenizacja i symboliczne zapalenie zniczy pod siedzibą mławskiej bezpieki będzie hołdem, ale też próbą przywracania pamięci o ludziach którym nie obce były ideały Bóg, Honor, Ojczyzna. Dlatego poprzez nasze działania chcemy przypomnieć historię tego strasznego miejsca oraz bohaterów którzy stawili opór komunistom i najeźdźcom ze wschodu.

Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 79 pułku piechoty Strzelców Słonimskich im. Hetmana Lwa Sapiehy zaprasza w sobotę, 2 czerwca, o godz. 19.00 na inscenizację uwolnienia więźniów z Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Mławie, ul. Reymonta.

Obchody 73. rocznicy uwolnienia więźniów z Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa w Mławie

Zdjęcie ze strony wilczetrypy.pl.gov.pl

Program: 2 czerwca 2018 roku, Mława ul. Reymonta 2

Godzina 19⁰⁰

Inscenizacja uwolnienia więźniów z Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa w Mławie
Po inscenizacji nastąpi symboliczne zapalenie zniczy pod siedzibą PUB

Patronat honorowy Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jana Józefa Kasprzyka

Adres źródłowy: <https://mlawa.pl/index.php/arttykul/w-sobote-2-czerwca-inscenizacja-uwolnienia-wiezniow-z-powiatowego-urzedu-bezpieczenstwa-w>